

Latweeschi Awises.

47. gaddagahjums.

No. 4.

Treschdeena, tanni 24. Januar (5. Februari).

1868.

Latweeschi Awises lihds ar saweem velikumeem maha 1 rubli sudr. par gaddi. Kas us sawu wabru apstellehs 24 eksemplarū, webl neenu dabbuks klabt parvelli. Jaavstelle: Jelgava Latv. awischi namnu peet Janischewski; — Rihga peet Danielis Minus, teatre u mchvera celos subri, peet fr. Jakna kohsas jaunaka mahztojs Mueller un peet Dr. Buchholz, leela Aleksander-eela Nr. 18. — Mifsi mahztajs, stobmeintri, pagasta valdītāji, skribpēti un ziti tautas dzīvi tieb hubgt, lai iastājējām argabda to apstellechanu. — Redaktora adrese irr. „Pastor Vierbuss. Schloß pr. Riga.”

Mahditais: Pirmajā gads. appalsh jaunceem pagasta-likkumeem nodishwohts. Politikas parbilsts. Dolschadas siuras. Jelgavas tirgu. Padobms. Preelsch baddaseleem Finlanti. Bissaunakas siuras. Atbildas. Gluddinashanas.

Pirmajs gads, appalsh jaunceem pagasta-likkumeem nodishwohts.

Tas wihrs, kas jirreis wissas Eiropas tautas ar kabjahmi minnis un wissas brihwibas afnus un dihglus ar dīselles zirpehm nogirtis. Napoleōns tas pirmajā weenreis fazzijis, ka walditajeem paſchē em gau wissahds labbums effoh jadarra preefch jawahm tautahm, bet ka wiineem neko nebuhb dorrih zaur paſchahm tautahm. Tādā wihsē tautas arveen' buhtu un valiku ūhdami behni, kam wissa bariba sagremmota buhtu ja-eebahsch mutte ar karrohti, bet sawu muhshu tautahm nebuhtu brihw arri paſchahm ehst. Turpēttim mehs no sawa schehliga Keisara waldibas noproktam, ka winsch labbumu negribb ween gahdahi preefch tautas un tautai par labbu, bet ka winsch sawus pawalstneekus pee ta gribb peedabhuht, ka winsch arri zaure paſchahm jawahm tautahm sawu walsti warretu kohpt; ka winsch pehz ta dsen-nahs, sawus pawalstneekus peedabhuht pee ta, ka arri paſchi mahk ehst, ka paſchi pehz labbuma mahk dīsh-tees, paſchi kohptees. Frantsija gan pirmaja Napoleōna brahla dehls, taggadejs keisars, Napoleōns tas treschajās sakla un sāhsta, ka Frantschu tautai brihwibū dohdoht, paſchai tā sakloht ehst un paſchai kohptees, jo winsch tātchu tautas-weetneekus sa-aizina, lai tee ap-spreesch wissas valsts likkumus un waijadibas. Bet kad

eeebrojam, tā tad labbi eet pa Frantsijas gubernijahm un draudsehm, tad labbi redsam, ka ar wiſeem lepneem valsts-weetneekem tomehr tur brihwibas nau; jo pilseh-tem un draudsehm preefschneeki nolikti, kas nedarr un nestrahda pehz draudses lohzelku padohma un nedsehnahs pehz draudschu labbuma, bet kas ar stingrahm rohkahm laudis tur grohshōs. Parishes birgeri gan brehž, ka pilsehta draudse frihtoht parradōs arveen' dīstahk un dīstahk, bet winnu preefschneeks Hauffmann til kraji parradus us parradeem pehz Napoleōna patikschanas, un pilsehta manta suhd. — Muhsu Keisars us to dohma, saweem pawalstneekem wispiems brihwibū gahdaht zaure to, ka winsch draudsehm to spehku eedohd rohkas, paſchahm sawu mantu waldit; jo ko mums valihdsetu brangakee weetneeki un spiprakee rūnnataji Peterburgā, kad mehs paſchi, kates sawā draudse un pagasta nebuhtum brihwlaudis un paſchi par sawu mantu newarretum spreest. Tālabb' tee jaunee pagasta-likkumi mums dauds wairahk wehrti, ne ka Frantsijai saws par-laments. Kats pagasts lai nu pats waldahs zautehdeem wihsreem, ko pats eezehlis. Kats pagasts lai zaure sawu pagasta-weetneeku pulku pats lai spreesch par sawu mantu, par saweem lohzelkleem, par sawu labklah-chanu. Tā muhsu augstajs Keisars mums labba darra zaure mums paſchē em, winsch sawus pawalstneekus gribb west us preefschu zaure paſchu pawalstneeku darbu; lat buhtum wihsri, kas paſchi mahk eet un ehst, un kas wairs nau behni, peet rohkas weddamī un ar karrohti barojami. Brahlī, muhsu Keisars taggad flattahs us muhsu Baltiskahm gubernijahm, wās mehs nu

arri buhsim faprattuschi, ko wijsch no mums gribb, waj mehs nu arri behru kurpes atmetsim un staigasim ka wihi? Arri wissa Kreewusemme us muhsu trim guber-nijahm taggad smalki luhko un skaitahs un gribb redseht, waj mehs arri to ustizzib, ar ko Keisars mums pagasta brihwib deviš, effam pelnijuschi, waj arri til faprattigi effam, ka prohtam paſchi walditees; jeb waj muhsu semmes tehwam pehz teem prohwes gaddeem buhs jaſafka: tee to nebii wehrti, es winneem atkal tohs pagasta-likkumus atnemſchu un likschu winnus atkal turreht ka behrnus, ka pa wezzam? — Beſſels gads nu jau pagahjis, kamehr dſihwojam pehz teem jauneem likkumem. Weens gads irr ihſ laizinf, un tomehr weena gadda laika deewsgan jau ko warram dabbuht redseht un nopraſt. Latweefchu Awiſch u apgahdatajs arri azzis irr turrejies walla un skattijees, ka eet; winnus arri no daschahm weetahm rakſti par ſcho ſeeti atnahkuſchi, un rakſtaiji pagehreja, lai tuhliht winnu ſuhdsibas laiſch laudiſ. Bet es to tuhliht no paſcha galla negribbeju wiſ darriht, bet gribbeju labbi noſkattitees, ka nu labbi ees. Bet waj nu Latw. Awiſchm pawiffam buhs kluffu zeest? Latweefchu Awiſchm ſchis nu irr 47° gads, kamehr taſs ar Latweescheem runna. Schiunis 47 gaddos winnahm bijuschi draugi, bijuschi enaidneeki; winnas ſaweem draugeem tannis 47 gaddos zit ſpehdamas to pateefibu ſazzijuschas, pat nepatikamu; winnas ar ſaweem enaidneeki lehnā prahia irr pazeetuschahs; winnas irr pannefuschas, kad tifka apmellotas un kad tifka apſmeetas. Pateefiba tak paſtka pateefiba. Taggadejs Latw. Awiſch u apgahdatajs ne buht nebuhtu wehrti to darbu rohkas turreht, ko zitreis ſtrahdajuschi wezzaks Watson un wiſſeem mihlohts Vantenius un paſemmigajs Schulz, ja wijsch no laudihm bihdamees, nu us reiſ ſahktu ſlohp pateefibu un taisnibu. Turprettim es drohſchi zerreju, ka Latweefchu no ſawahm Awiſchm negribb, lai wiineem dſeed meega-dſeefmas un lai meddu ſmehe ap mutti, bet lai pateefibu runna; jo behrni pateefibu newarr panest, bet wiſre em gohds, ka pateefibu gribb dſideht. Tas nau tautas draugs, ka bihſtahs, tas nau padohma dewejſ, ka mehteli pehz wehja grohſa. Kamehr man ſpalwa buhs rohkas, tamehr pateefibu un taisnibu rakſtischi, un laſſitaji teiſ: to gribbam. — Nu, brahſi, ka pee mums nu eet ar jauneem pagasta-likkumeem? — Wiſpirmahk, kahdus wihrus pagasti few par waldineeleem zehluschi? — Gohds dascham pagastam, kaſ tohs labbakohs irr iſmeljeis; daschu pagastu pee wahda warretu fault, fur kafra, kaſ tohs wihrus tur paſihſt, teiſ: tur labbaku pagasta-wezzako nebuht newarreja nedſ gribbeht, nedſ atrast par to, kaſ zelts. Pagasta-wezzakajam waijaga buht drohſcham pret augſteem un ſemmeem, bet arri paſemmiſam pret augſteem un ſemmeem. Pagasta-wezzakajam waijaga buht prahrigam un ſkaidram ſilvekam, ſkaidram eelſch tifkumeem un ſkaidram eelſch waſhdeem un darbeem. — Bet weetahm pee pagasta-wezzaka zelſchanas pareiſi nau darrihts. Par

weenu pagasta-wezzako kahdā Kurſemmes pagasta laſſitoji jau dabbuſuschi laſſiht tanni atbildā, ko pehrn' 8. nummura weenam rakſtajom J. T. efmu dewiſ. Par kahda Widſemmes pagasta waldineeleem man weens ſaimneeks J. T. n. rakſta tā: „Teefcham gandrihs newee na ſweh-deena jau nepaleek, ka pats pagasta-wezzakajis ar ſaweeem preeſchneeleem un pagasta weetneeleem nau frohgū! — Dſirdeju pats weenu ſohbgallu, kaſ ſtaſtija, ka frohgū taggad nedrihſtoht nemas iſſplaudiht, — — jo wiſzeur irr — teefas wihi; bailes, ka kahdam ne-ufſptauſ! — un tas bij ſwehdeena. Muhsu baſnizaſ-wehrminderim — (kaſ arri irr pagasta-wezzakajis) — weenā ſwehdeena muhsu baſniza bij jalaffa ſpreddiſis, ſkohlmeiſterim weetā. Wehrminderis, baſniza Deewahrdus beidſis, ne-eet wiſ mahjā, bet — frohgū, — tur paleek lihdi wehlam wakkarum u. t. j. vr.“ — Latweefchi, brahli, tur newarram teiſ, ka pagasts muhsu Keisara nodohmu faprattis. Kaſ pats ſawos kahrumos newarr walditees, kaſ arri pagastu labbi newaldihs. Zitti pagasta-wezzaki atkal rohnahs, kaſ no eefakuma gan parleku labbi ſahkuſchi ſavu pagastu waldiht. Bet nu zitti pagasta lohzekli gadijahs, kaſ neſapratta, ka pagasta-wezzakajis taggad ſavat ja-klauſa, ka zitreis muſchwaldneeks, un nu ſahkuſchi pagasta-wezzako ſpihreht un winnam wiſſadi prettidarriht, ſirdi winnam apbehdinah un gohdu winnam ſauviht. Kur nu pagasta-wezzakam ſipra ſirds un paſtahwigſ prahis, tur wijsch noſratta, ka tee prettineeki neminn ar kahjahm iſſ pagasta-wezzaka gohdu, bet Keisara likkumus, un tad winnus uſdewa uſraugu-teefai, lai pahrmahza. Kahdā weetās notizzis, ka pagasta lohzekli, kaſ pagasta-poliſejai prettiturrejuschees, aifdihi uſ Rihgu, uſ 3 waj 6 mehneſcheem zeetumā eeliki. Schehl gan irr par tahr-deem nabaga lautineem, bet zittadi jau newarr buht, ja taisnibai pee mums buhs eet uſ preeſchhu un ja pagasta waldibai buhs ſtiprinatees. Waj tu tad to ween tik prohti par waldneku uſluhkoht un zeenicht, kaſ nau no tawas tautas un kaſ no angſtakab ſaizigahs kahrtas, ne ka tu? Waj tu tad neprohti, ka tas tawai tautai un kahrtai gohds, ka taws tuvalajis waldineeks no tawas kahrtas un tautas? Kad ſawam pagasta-wezzakam un teefas wihram gohdu dohſi: tad pats ſawai tautai, pats ſewim gohdu fargai; tad ſawam Keisaram gohdu dohſi, kaſ ſewim waldineekus dewiſ no tawu lauſchu widdus. Zitti pagasta-wezzaki, ka ſipra ſirds nebij, kaſ to prettidarriſchonu un ſpihreſchanu newarreja panest un kaſ ſuhdeht negribbeja eet, atkal ſatrā wiſe no ta ammata gribbeja tik ſwalla; ar ſcho nodohmu winni tad tihſchā prahia zittus rakſtus un atbildas uſraugu-teefai parradā paſlikuſchi un zerrejuſchi, ka uſraugu-teefai winnus par tahdu wainu pawiffam buhſchoht atzelt no ammata. Bet kad tuhliht netikla nozelti, bet tik norahti, waj ar ſtrahpes maſku apſtrahpeti, tad paſchi uſraugu-teefai luhguschi, lai atmett no ammata. Tad ſhee labbahk kauu gribbeja zeest, ne ka ſawā ammata paſlik. — Tā, manni brahſi, nebuhs buht; jo ſwehri rakſti ſafka: „kaſ irr weens ammats, tam eelſch ta ammata buhs paſlik,” — un

tad wissi tà darritu, tad drihs tas animats, kas pateesi irr gohda-animats, valiktu lauschu azzis par negohda-ammatu! — Kad nu atkal apluhkojam to pagasta-weetneku pulku, tad weetahm dsirdams, ka pagasta-weetneki gribbejuschi eejaukties tannis leetás, kas winneem pañissam nepechtigt. Weenka hrt pagasta-wezzakam gribbejuschi pawehleht, ka lai wiñch darra eeksch polizejas leetahm un kahdu lai wiñch atbildu rafsta usraugu-teefai, kad schi no winna finnas atrassijuse, un o htrka hrt arri muischas-polizejai gribbejuschi vreelshä rafstib, ko schi lai darra. Weená muischä, kas kahdam pifchtam peederr, pagasta-weetneku pulks tai rabi grahmatu laidis, „pagehredams“ lai 4 faimneekus, kas nebuht nau pagasta däfà, bet paschas muischas däfà, isleekoht no mahjahm ahrä un lai eeleekohl tohs faimneekus, ko weetneku pulks grubb, lai gan teem 4 faimneekem bij rikti opstiprinati funtrakti un lai gan weetneku pulkam nefabda finnashana pehz likkumeem par to nau. Kahdeem wiñrem muischneeks sawas mahjas atdohd. Atkal zitta kahdä pagasta-weetneku pulks muischneekam rafstijis, lai pahrezeshto funtraktus, zittadi faimneki pañissam wairs renti nebuhschoht makfaht. Tas nebiha pareiñi darrihts; jo weenka hrt eeksch pagasta-likkumeem nestahw, ka weetneku pulkam buhtu spheks funtraktus apgahst, jo to pats kroisars nedarra, un o htrka hrt zaure to til enaidibas sehks teek issehta starp leelgruntneekem un masgruntneekem, jeb starp muischneekem un faimneekem. Ja-apdohma, ka muischneeks tew wairs nefahdu launumu newarr darriht un arri par tewi wairs newalda, talabb' ka juhs weens no ohtra eeksch teefas un waldibas leetahm zaure likkumeem esheet schärti, un ja-eewehero, ka muhsu mihla kusemme un Widsemme tik tad ween warrehs felt, kad leelgruntneeki un masgruntneeki kohpä dsihwohs labba draudsbä, weenee ohtreem polihdsedami. To it ihpaschi atschisim, kad apdohmasim, ka irr gahjis ar pagastu mantu. To newaram leegtees, ka pagasta-wezzakem un weetneku pulki gandrihs wissaur no leelahm isdohschana hinni pabeigta gaddä bihjusches, un ka leelaka vissi labbakh gribbeja kraht, ne ka tehreht. To wiñwairahk noprohtam no ta, ka pat leelös pagastos tomechr weetneku pulks pagasta-wezzakajam jo knappi lohni spreedis, un ka dauds weetás skohlai un skohlmeistereem meklejuschi ateaut,zik ween warredami. Tas nu wijs buhtu labbi darrihts, ka pagasta spreedus un mantu negribb ischkehrdeht, un talabb' spreesht, ka tee pagasti tik retti rohnahs, kur weetneku pulki bes apdohma dsihwodam, tik dauds nau-das istehrejuschi, ka pagasta lohzekleem bailes usnahk, kad dsird, zik leela galwas-nauda taggad us reis winneem fazekahs. To gan warram saprast, ka wissos pagastos jau tapat galwas-naudai bij ja-aug leelokai zaure to, ka krohna galwas-nauda pehrn ruddeni tikkia uszesta leelaka un ka taggad arri bes wezzeem teefas wiñrem jaunam pagasta-wezzakajam lohne jadohd; talabb' parleeku prah-tigi bij darrihts, ka weetneku pulki zaure zaurihm likkahs tahdi skohpi. Bet kur skohlahm un skohlmeistereem atrahwa, tur prah-tigi nedarija, jo Deews sinn, ka muhsu

skohlmeistereem jau maiße deewsgan knappa un behdig, un nu wehl japeeminn, ka wissas leetas jo gaddus valeek jo dahrgas: ka nu teem wiñrem wehl worr atnamt no wiñnu knappas maisites ko nohst, kam pagasta wiñsu-dahrgaka manta irr ustizzeta, pr pagasta behrni. Zittas weetás, kusemme wehl deeñschel notizzis, ka wezzom skohlmeisterim usfazzihts un ta weeta atdohtha tam, kas par masaku lohni to usnehmis. Tadä wiñse gandrihs notiks, ka skohlmeisteru weetas lits us uhtruppi un isdohs masahslohlajam! — Latweeschu tauta, mihla, waj tu nejaprohti, ka tew taggad stipri par to jagahda, ka tas jaunajs ougums labbi teek mahzihts? Waj tu, mihla tauta, ne-atshsti, ka tu pec selfchanas un gaismas zittahm tautahm sawu muhsu netifsi lihdsä, ja skohla pec tevis nesell?! Taipi un krahji, zik un kur tu warri, tik pec skohlas buhshanahs tu to nedarri; tur tu gahda, tur tu peespeedees, lai arri buhtu zik grubti wiñsu jagahdaht. Bet weetahm wehl pec skohlahm kas notizzis, kur ar wiñsu krahshanu tomechr dauds nau-das tihri bes apdohma irr nosweesta semme. Sinnam, ka pec mums leelaka skohlu pusse zaure to ween gahdata, ka lungi sáweem pagasteem pec ta palibdsejuschi, un ka muischneeki un semneeki kohpä skohlu apgahdajuschi. Tad nu pec dauds skohlahm ta bijis, ka muischneeks no sawas fulles skohlmeisterim lohni dewis un pagasts no sawas fulles skohlu buhwejis un usturrejis. Ðe nu weetahm tà notizzis, ka pagasta weetneku pulks muischneekam atfazjis: „Paldeews, zeenigs kungs, par jabsu naudu; mums taks wairs newaijag“, mehs nu paschi zelsim sawu skohlmeisteri un paschi wiñnu lohnesim.“ Waj nu tas bij prah-tigi darrihts?! Weetneku pulks zaure to dohjaja sawu leelu gohdu parahdiht, bet ko panahzis?! Kungs preezajahs, ka nu sawu naudu paturrehs kulle un pagastam welti nu teek uskrauta leelaka isdohschana. Nu pagasts brebz par weetneku pulku; schis atkal wezzo skohlmeisteri dsenn ahrä un mekle jo lehtu skohlmeisteri; skohla nihkst un turflakt enaidiba starp lunga un pagasta tihri welti irr gattawa. Waj tu, mihlaas lassitajs, par scheem man-neem wahrdeem nu spreedis: „E kur Latweeschu Wiñschu apgahdatais nu dseed meldinu, kas fungem faldi ausis swann!“ — Mihlaas lassitajs, nespredi vahrahti, es to nedeedu preeksch fungem, bet preeksch Latweeschu tau-tas. Tulkha pagasta lahde warrbuht daschä weetá aplez-zinahs, ka es pateesibu runnaju. Un ta pateesiba netek runnata no enaidneeka, bet no drauga. Man pascham arri sawu pagasts, lai ne-esmu muischneeks, bet mahzitajs; es ar sawu pagastu dsihwoju meerä; mehs weens ohtram palihdsam, un prässi mannam pagastam, waj winnam tas par labbu, waj par sliktu. Es sinnu labbi, ka wiñsi muischneeki nau engeli, es sinnu labbi, ka daschä weetá muischneeka rohka jo smaggi pagastam gullejuse us kammeescheem! Bet tee laiki pagahjuschi; pagastam sawa waldischana, muischai sawa; taggad til abbeem buhs par labbu, ja draudsbä un meerä sadishwohs, jo meers barro, nemeers ispohsta. — Slawehits Deews, dauds weetás arri pagasta waldneeki ar leelgrun-

neeku dsihwo labba meerâ; nau tik ween Ohsolmaischâ, arri daschâ zittâ weetâ tâ irr, un tur abbahm pufschim buhs labbi; bet wišwairahk pagasta skohlai buhs labbi. Un kur skohla sell, tur pagasts arri sels! — Lai nu gan muhsu tauta tanni pirmajâ gaddâ, ko ar jauneem pagastalikumeem nodishwojuse, tuhliht wissas weetas no esahkuma it wissu wehl nesinnaja pareisi isdarriht, tak irr gahjuse us preekschu, un wehl weenreis' falku: ta leelaka puse jau to svehtibü noproht, kas no jauneem pagastalikumeem nahk un drîs ar winneem apraddisimees. —

Politikas pahrsfats.

Kreewu karraspelkam warbuht Turkstanê wînnpuff' Kaspislaja esara drîs atkal buhs darbs. Buhkaras emirs dauds rekruschius nemmoht un stipri rihkojohr karr leetas. Turklaht weens laupitaju waddonis Sadik, laikam ar pascha emira sinnu, irr sabeidrojees ar teem laupitajeem, kas dsihwo tannis kalsainis aprinkis Bogdan-Alta un Ummij, 100 werstes no Dshisake. Schis Sadik ar dauds maseem laupitaju pulcem dausahs apkahrt tanni Dshisakes apgabbala, laudis baididams, karawanus aplaupidams. No 24. Oktobera 1867 nu tik sinas atnahfuschas us Peterburgu, stahfidams, ka weens Kreewu artillerijas leitnante Sluschenko, kas deenesta leetas bij aissuhtihts us Tafchkeni, no ternenes atpakkafreisodams, weenâ stanziâ negribbejis sagai-dihit to saldatu pulku, kam bij ja-eet par Darjas-uppi pahr us rohbeschu wakti, bet ka Sluschenko tik ar 1 unterofficeri, 2 saldateem un ar sawu fullaini Kalmambet, kas dsummis Kirghis, par Darju pahrzehlees, drohfschi dewees us zellu. Bet pee teem pirmeem awoteem, 17 werstes no Tshinas, eenaidneeki tam masam pulzinam us-kitta, to fanehmuschi zeet un aisdâniuschi us Bogdan-Altas pussi. Kirghis Kalmambet isbehdsis tahs behdu sinas aifnessa us Dshisak. Kummandants, palkawneeks Abramow tuhliht aifrafstijis Samarkantes bekam (firstat),¹ lai bes kawehchanas tohs fakertohs dohdoht atpakkat, un pascha karr-gubernatora weetneeks, generals son Monteuffel atkal grahmatu aiflaida pee pascha emira us Buhharu. Lai nu gan zaur isluhkeem jau sinnams tizzis, ka tas emirs to leitnantu Sluschenko lihds ar minna beedreem aissuhtijs zeetumâ us Karshi un ka tas laupitaju waddonis par sawu blehdigu darbu apdahwinahs ar gohda-swahlkeem un ar gohda-sohbini, tak abbi smalke leelkungi, ta tas beks, ka tas emirs, atbildejuschi, ka nelabdi fakerti un apzeetinati Kreewi us Buhharu ne-efsoht atwesti. Taggad nu pawehlehs, ka tai leetai bahrigi jamekle pakat, un tom palkawneekam Abramowam irr us-dohsts, lai winsch tohs dumpigohs aprinkus Bogdan-Alta un Ummij apstrahpejoh un pawissam panemmoht. Tod nu warrom sapraest, ka ta andele ar Buhharu un Samarkanti taggad labgâ neschkirkahs, jeb schu Kohlantes andele smukki eijoht us preekschu. — Leischu gubernijas tahs Pohlu muishcas arween' wehl teek pahrdohdas wairahkohlitajem. Tik tee ween drîkst pirk, kas waj

no Kreewu (Greeku-kattolu), waj no Ewangeliaskas Luttera tizzibas. Zitti Pohlu fungi sawas muishcas wehl pahrdewuschi par it labbu makju; bet zitteem, kas paschi newihchoja pahrdohdt, no teesas pusses tahs muishcas par jo lehtu firgu pahrdohdas; tomehr ta pahrdohschana taggad ihsti ne-eijoht us preekschu. — **Prusfschu** lehninsch stipri pehz ta dsemnotees, isdarihi fa Kreewu un Austraschiu Keisari, kam padohms par Turiju ne-efsoht weenahds, weenâ prahâ nahktu, ka lai Napoleons ar sawu padohmu paliku weens pats. — Vassitaji jau sinn. ka Prusfschu rihtapussé lautineem leels bads; waldbia teem lundihm, kas tannis semmakas nodohschanas schirkas stalw, wissas fhi gadda krohna-nodohschanas waj atlaisch pa-wissom, waj atwehl nahloschâ gaddâ mafah. Prusfschöls tahs krohna un pagasta nodohschanas kateam teek nospreestas pehz wiara eenahkumeem; jo wairahk kahdam par gaddu eenahkumu, jo wairahk wianam arri nodohschamu, jo masahk eenahkumi, jo masahk dohfschanu. Preeksch teem baddazetejcem Nihta-Prusfschöls oppaksch paschas lehninenes pahluhloschanas pa wissahm Prusfschu draudsehm beedribas fazehluschahs, kas mihestibas dahwanas mett un lassa preeksch teem baddazetejcem. Weens presidente Gumbinnen, tahs mihestibas dahwanas dalloht, teem lautineem ne graffi nedohd, kas eeksch politikas leetahm waldbai pretirunninguschi ar wissu gohdu, jeb kas presidentes fungam sawas schtimmes nau dewuschi, kad schis grivbeja polist par tautas-weetneku. Zitti gohdigi laudis, kam pascheem validsibas newarjaga, to fadndejuschi, weenu pasemmigu grahmatu laiduschi pee paschas lehninenes, to winnai istekdam; nu ta leeta gruntigi teekloht ismeklete. Ta nau Samaritera mihestiba, kas nelaimigam nepalihds, ja nau no pascha draudfibas! Baiereesch'i arween' wairahk gresschahs us Seemel-Wahzemmes beedribas pussi; jo zittt ministeri lihds ar Baierees landtaga fungu-nammu Seemel-Wahzemmes pussi. **Austrijas** Keisarim sirds gauschi zaur to efecht tikkose kustinata un eepreezinata, ka pee Melnikas Keisara Maksimiliana lihka-weschanas un glabbaschanas wissi pawalstneeki Keisarim rähdijuschi sawu mihestibu. Keisaris ministereem pawehlejs, lai Trieste un Wien es eedfishwotajeem winna wahrdâ firsigni pateizibü at-fakkoht. Tanni 20. (8.) Januari preeksch pudeenias Keisara pilli sapulzejahs Ungarijas jeb Rîht-Austrijas 60 delegati jeb ustizzamee wihi un pehz pudeenias atkal Balkar-Austrijas 60 delegati. Tee preekschrunnataji Keisarim aplezinaja, ka abbeju walsts-pussu delegati pehz likkumeem grivbohi dshtees sawu gruhtu un waijadfigu darbu tâ isdarriht, ka wissa walsts zaur to tiku stiprinata. Keisars winneem atfazija, ka us scheem wiireem palaujotees, ka par wissahm leetahm buhfschoht spreest weenprahiti un ar to nodohmu, ka winneem saws darbs ja-isvedd zouri wissahm Austrijas lautahm par labbu. Taggad latras walsts-pusses 60 delegati wehl ihpaschi sapulzejahs, us preekschu laikam wissi 120, ja waijadfigs, fanahks kohpâ spreest par tahm

leetahm, kas sihmejahs us wissu Austrijas walsti. Laudis newarr saprast, kahabb' Austrijas kaxraministeris, baron John taggad esfoht atlaists un winnom weetä baron Kuhn esfoht ufszelts par kaxraministeri, jo abbeem esfoht kas pats padohns, ka wisseem pawalstuekeem peenahkahs saldatobs eet un ka Ungarijas un Balkar-Austrijas kaxraspehks nau jafohixx weens no obtra, bet ka abbeem jaspaleek lohpä; tad sohbugalli spreesch, laikam Kuhn tik talabb' John am nahzis weetä, ka weenam wahrods salkahs ar „R“, ohtram ar „J“, un ka Abežé „R“ nahkoht pehz „J“! — Pafchä Wihne zaur lauschu jauzejeem nemeers un strihdis zellahs starp darbalaudihm. Pehz jaunceem likkumeem ori Austrijas darbalaudihm brihw wissadas beedribas ozelt paſcheem par labbu. Weenee, un laikam tee prahrigee, griss mahzitu lauschu padohmu peenemt un us to wissi fabeedrotees, ka Pruhfchöd un Galante darbalaudis fabeedrojahs, ka few krahfchanaslahdes, valihdības-lahdes, mahzifchanas un darba beedribas cetaifa ar paſchu patanpitu naund, ohtree atkal, un ka rahdahs ta leelaka pufse, no zittu lauschu padohmu neeeka negribb sunnah, un pagehr, sai walts-lahde wiineem pee wissahm eriktehm nahkoht valihgä. Nu brebz un reij weenee us ohtreem ka trakki. Austrijas walts-lahdei jau zaurums deewsgan leels japidla; tur tad wehl to naudu nems preefch darbalauschu beedribahm un lahdehm? Buhtu pahrleku labbi, kad wissi warretu nemit un nemt no walts-lahdes! Bet kad wissi nemm, kas tad atkal walts-lahdei dohs, kad tuffcha? — Beemi ja tee Tscheki, kas tahdas pat reftes griss, kahdas Ungarija, atkal fahk trakkotees un nepatihkamus waldneekus fahk gohdingaht ar falku-musibki, fturen pa barreem ap-pafch waldneeku lohgeem un brebz ka falki! Tihri schee lautini isleekahs ka sehni, kam aif auf ihm wehl nau saufse! Polizejo wiineem ar sohbineem feiht witsu un babsch zeetumä. Vaikam tur eemahzisees labbakus meldimus ne ka falku meldinus! — **Franzijai** fcho seem buhtu jamirst baddü, ja winna labbibu nepeewestu no Wahzemmes, Austrijas un Kreiswsemmes. Talabb' jazerre, ka Frantschu waldiba tik gudra buhs, ka taggad wehl kaxru ne-ussfahks; jo tad laikam tahs augfchä minnetas semmes fawu pahralu maiisi tur wairs ne-aiswestu. Netahlu no Paris, pec Leisara pils Versailles (fausi: Werfall) Napoleons taggad leek buhweht weenu leelu apwalnetu lehgeri; bet waldiba wisseem awischnekeem leek issluddinah, ka nebuht nedohmajohf kahdu kaxru ussfahkt. Walts-lahdei no tahm nodohfchanahm, kas us grunti, us ammateem, us andeli u. t. j. pr. uslikas, pehn' 2,051,000 franku masahf eenahkuschi ne ka aisphehrn. Parisneeki arveen' wehl gauschi nemeerigi. **Galantes** polizejai lainicjees faktet tohs Fehne fchü waddonus, nu zerriba aug, ka schobis dumpineekus weenreis jel dabbuhs uswinneht. Waldiba parlamentam jaunus likkumus griss vreelfchä zelt par wissas Galantes skohlas buhfchanu un ihpaschi par Galantes skohlas un basnizas leetahm. Galanteechhi lopproht wehlahs, ka winnu frohnamtineeks, kas pahreweegli dihwojohf, wairahf fahltu dohmaht us kleetneem

darbeem, ihvafchi us waldīshanas leetahm, un fa
winſch aiseetu dīshwoht uſ Irlandi, fa lai Irlande-
ſchi zaur to tiku meerinati, fa pats frohnamanti-
neeks starp winnem dīshwo un par winneem ſinn.
Bet frohnamantineeks neklauſoht farva aismiggufcha ja
tehwa gohdigeem, uſtizzameem vadohmadewejeem un peer
ſawas gohdigas mahtes winſch arri tik atnahkoht pah-
retti. No **Abiffinijas** jeb Habefches nu ta ſinna
atnahkuſe, fa Teodors nebuh tueli wehl nedohma us meeru,
bet fa winſch ar wiſſu ipehku mekle tilt uſ Magdalu,
fa lai tohs apzeetinatohs Culanteſchus pats ſawās roh-
fās dabbutu par kihlu. Bet wehl keiſars uſ Magdalu ne-
warr tilt, jo paſcha pawalſneeki wiſapkaht pret winna
dumpojahs. Culantes karraſpehks varleku lehnaim wel-
fahs uſ preckſchu, jo generalis Napier ahtrahk negribb
eet uſ preckſchu, pirms wiſſ ſarraſpehks winnam nau
kohpā ſawests weenā weetā. —

Daschadas finnas.

Va Rīgas-Dinburgas dzelzceļšu tāmi laikā no
1. Januara līdz 31. Decembrim 1867 z ilwelī
braukusē

	I. Klasse.	II. Klasse.	III. Klasse.	Pausam.
no Rihgas	3,301	11,182	78,661	93,144
us Rihau	3,098	10,328	60,366	73,792

Zauru pehno gaddu par dsfessešellu prezzes no Nihgas iswedduſhi 5,655,424 yudu un Nihgå eewedduſhi 4,490,421 yudu.

Nihgas birgeri un rahts pehrn' dauds par to spredu-fchi un runnajuschi, kahdā wihsé pilsehta eenahkumi buhut pawaairojami. Zittas eenahkuschanas pilsehtam beidsamōs gaddes suddushas, un ar tahm atlifkuschahn nepeeteef; jo weenfahrt wissas nodohschanas wehl teek nemtas pehz wezzu wezzeem eriadumeeem un nolikumeem, kas wairs nefapasse kohpā ar to taggadeju Nihgu, jo wissas leetas irr gahjuschas us preekschu un anguschas; tee swahrki, kas jauneklim it labbi passejusch, isauguscham un isbreeduscham wiham par schauri un ihfi. Bet oħte-kahrt taħbi isdohschanas arween ang leelakas. Isreh-najuschi, ka eenahkumi pilsehtam buhut jawawiro wijs-masaki ar fahdeem 40,000 rubleem; no aispehrnaja gadda pilsehtam atlizzees weens liħdsinajams parrads no 70,000 rubleem, un warroht rehfinah, ka parrads scho gaddu eesahkohħ buhschoħt nofpreschamas u 100,000 rubleem. Pilsehts paprekej Nihdsineetkeem gribbeja uslikt eenahku mu-nodohschani, yr. ka latram kahdas nofpreschamas prozentos no saweem eenahkumeem ja-atdohd preeksch pilsehta waħjadibahm; tahdā wihsé baggatajam kristu malsahħt dauds wairahk ne ka nabagam. Bet krohnis to nau lahmis, bet fazzijis, ka to tif tad warreschoħt darrħiħt, kad tee gaḍamee, jaunee pilsehta-lifikumi bubschoħt eewesti. Kad to eenahkumu-nodohschani ne-apstiprīnaja, tad Nihgas finanz-kumissjone dewa to padohmu, ka lai preeksch parradu deideschanas użzesleħt weenu iħpas-schu galwas-nandu tif us kahdu laiku. Bet kad it schim

padohmam mas zerribas bija, ka to warreschoht iswest zaur, tad pehrno gaddu iſeijoht birgeri zittadi nesinnajuschi darriht, ka preefch truhkuma vildischanas weenu jounu nodohſchanu uslikt us nelu ſtamahm manta h m. Bet leelajahs gildes birgeri tilk us weenu gaddu ſchahdu nodohſchanu atwehlejuschi, fazzidami, ka ta nodohſchana effoht nederriga un nepeeteekama. Tur-kaht jalenezina, ka Rihga ſtipri eet us preefchu un zellahs, jo andele un fabriki aug, preefch wiffadahm derrigahm un labbahm eeriktehm un leetahm dauds naudas pehrno dohts ta no priwallaudihm, ka no paſcha pilſehta lahdes. Pee pilſehta teesahm pehrno dauds wairahl teesneſchu un rakſtitaju uſzehluſchi, ne ka gitreis tur bij, ka lai tee darbi pee teesahm labbaki ſchixxahs un ka lai teem, kas tais-nibu melle, pahrilgi nebuhtu jagaida. Gezehluſchi weenu paleekamu kumiffioni, kam jaſin par pilſehta weſſelibu; uſzehmuſchi naudu, ar ko lai uſkohpt un eefrahdaht wiſſus tohs tuſſchohs platschus, kas Rihgai peederr winnpuſſ Daugawas; Rihgas-Zelgawas buhwejamam dſelſezellam parwelti aldeuſchi to waijadſigu grunti, kas paſcham pilſehtam peederr; apſohlijuſchi naudas valihoodibu paſneegt pee ta d a r b a - n a m m a , ko Rihgā gribb buhweht preefch flinkeem un palaidneekeem. Polizeju pilſehtas arri gribboht pahrlabboht tahdā wihsē, ka to 270 polizejas ſaldatu weetā us preefchu gan tilk zels 220 wihrus, bet nenems wairs, ka lihds ſchim, tahdus wihrus, kas no ſaldatu deenesta iſbrahketi, bet brihwihiſus, kas pee polizejas derrigi, libks par naudu; un ka lai ſchee labbi buhtu nolochneti, tad Rihgas gildes un rahts preefch teem jauni zellameem 220 polizejas wiſreem irr nowehlejuschaſ 13,000 rublius wairahl ne ka lihds ſchim iſdewa preefch teem 270 ſaldateem. Arri to uggunsdſehſchanu pilſehtas-buhſchanu pilſehtas gribb pahrlabboht. Pilſehta uggunsdſehſcheju labbi ja-iſſeſchir no tahtm labprahrigahm uggunsdſehſcheju-beedribahm, kas bes makfas no labba prahta eet glahbt un dſehſt, talabb' ka ar teem pilſehta uggunsdſehſchejeem, kas tilk irr ſaldati, neneeka newarohit iſdariht. Pilſehtas labprahrt ſawus uggunsdſehſchejuſ gribboht nolikt appakſch tahtm labprahrigahm uggunsdſehſcheju-beedribahm.

Reiſchu gubernijas taggad eedſhwotaji dauds ko teek baiditi zaur laupitajeem un ſlepławeem. Generalgubernator ſawas pahlejies, lai waldibas tohs laudis, kas labbi ne-uſweddahs, iſdennohit ahrā un lai tannis apgabbaloſ, ſur eedſhwotaji paſchi tohs laundarritajus apſlehpjoht, teefas laudihm tilk ilgi uſlekoht ſtrahpes-makſu waj ſal-datu eekohrteleſchanu, lihds lamehr tee laundarritaji buhs nodohti teefahm.

Rihgā tanni 5. Januari diwi ſehni Neemeru-kattolu baſnizā Deewawahrdū laika eeraudſia weenu zilweku, kas no uppura-blohdas naudu nemdamas, to ſawā kulle bahſa. Behrni to mahjōs tehwam iſtahſtijuschi un tehwō ohtru riht wiſreem lihds aifgahja baſnizā. Saglis atkal jau ſtahweja ſawā weetā; tas tehwō negaida tilk ilgi, lihds lamehr tas saglis atkal naudu nems, bet tuhliht minnu ſakehris, to nodewa polizejai. Saglis irr kas pee Rih-

gas veeraſtitajs Bernhard Franz R., kas jau gitreis par ſahdſibahm tizzis ſtrahpehts.

Londonē breefmiga wehtra plobſiſuſees.

Italija tahtda bahrga ſeema, lahdā tur ilgi nau re-deta. Uggunswehmeja ſalns Wesuws ſahkoht no-rimtees. —

Zelgawas tirgū.

Jahnis: Woi ſinni brahl, es ar to ſmallo wihrinu, to fullainu nekahdu draudſibu wairs neturrefschu; lai nahk, es winnu nepaſibſchu.

Jannis: Wezzajis ſaldat, tas nau pareiſi runnahts; labbahk mekleſim to fullaini nogreest no teem launeem jeſteem.

Jahnis: Luk, no ta zellina to putnu wairs neno-greeſſam! Woi tad mehs lahdī mahzitaji woi ſkohlmeiſtari.

Jannis: Lai ne-efſam mahzitaji waj ſkohlmeiſtari, tad eſſam kriſtigi zilweki, un fullainis mums tautas brahliſ, kas jaglahbj no pohtla zetta. — Bet rau, ko tu wezzajis arri uſhemmi jaunmohdes runnaſchanu un ſahli ſteikt „ſkohlmeiſtaſ“! Tu tak ne-efſi tas fullainis.

Jahnis: Rauj tevi piſſis ar tawu fullainu! Luk, runnaju, ka mannihm patih.

Jannis: Tad gan arri ſahli ſteikt: „ſkrihwars,“ — „daktars,“ — „tichtars.“ — Kad tev ta dſirdu runna-jam, tad man arween japeeminn ſaws wezzajis ſkohlmeiſtariſ.

Jahnis: Kahdi ſtikkſchi tewiham atkal galwina?!

Jannis: Mons wezzajis ſkohlmeiſtariſ gitreis muſchā bijsiſ fullainis un us jaunkunga luhgſchanu apnehmis iſtabmeitu par ſeewu; bij it ſawada lecta.

Jahnis: Laikam bij tichtars.

Jannis: Pagaidi. Kad ta jaunkunga iſtabmeitu bij apnehmis, tad mums to uſzehla par ſkohlmeiſtari, lai gan labbahk ſinnaja pee galda opdeeneht, ne ka behrnuſ mahziht; jo patſ us to uelur nebij mahzihees. Tā jau pa wezzam pee mums weetahm gahja! — Bet lai wiſſi winnu zeenitu, tad wiſſch us deggunu uſliſka leelahs brilles un ſkohlas behrnuſ arween ſauza par „tichta-reem.“ Kad man gaddijahs ſkohla eet, tad wiſſch jau bij wezs, bet neganti dujmigſ; un eelſch duſmahm wi-nam tee wahrdi arween juſka un iſnahza greiſi. Mannu tehwu wiſſch gauschi zeenija, talabb' ka wezzajis bij teesas wihrus, manni brahli wezzako, kas taggad ſaimneeks. wiſſch arri huttinaja, bet manni wiſſch kuhla un lammaja. Weentreis atkal biju padarrijis kahdu behrena ſtikkſ —

Jahnis: Luk pawar', tu laikam ſtikkus wehl prohti.

Jannis: Pagaid'. — Atkal kahdu neeka maſu ſtikkſi biju paſtrahdajis, un wezzajis man wiſſu ka manags; bet wahrdi winnam juhk un wiſſch nu ſakkū tā: „E tu Janka! — taws tehwō ſahds tichtars un tu ſahds go hda wihrus! — E — ko ſakkū; ne! Tu. — tu effi tas — go hda wihrus un taws tehwō tas tichtars! Ak ne, es gribbu teikt taws go hda wihrus irr tichtars un tu effi weens tehwō! — Lai juppis

raus! Taws tihatars irr weens tehw̄s un tu effi gohdawihrs! — — Janka! — tu wehl fahks̄ finnees! — tu — tu, tihatar-wihram gohd-a-tehw̄s, — n̄e, — tu gohd-a-tihatars, — n̄e, — tu tihatar-gohd̄s, n̄e — tu tehwa-tihatars; è! — tu tihatar-tehw̄s! — Eh lai paleek! Skaiti tahfah!“

B a d o h m s.

Kā trakka funna kohdums glahbjams. Kahds meschakungs, wahrda Gasteijs no Salkhu semmes, fchahdu labbu padohmu dohd, ko winsch isprohwejis un ar ko winsch 50 gaddus zauri zilwekeem un lohpeem pa-lidsejis tā rakstibams: Kad kahds no trakka funna tohp fakobsts, tad tuhliht ar filtu etiki un uhdeni lohpā maiſtu, ja-iffallo fkladri ta kohsta weeta un pehz ta ja-iffauſina. Kad tanni kohstā weetā fahls̄ fkh-bu m̄s (mineralische Salzsäure) ja-eepillina eelshā; jo fchis fkhbums tuhliht trakka funna nahwigas feekalas atswabbina no kohduma weetas, un zaur to tad wiſs launums, kas warretu zeltees, tohp ispohtsts.

E. F. S.

Laikam fchis padohms labbahks par to obtru padohmu, kas no daudseem teek tizzehts, un ko fchē isteikschu. Zitti to trakka funna kohdumu nowahrdo ar teem wahrdeem: S. A. I. O. R.

A. R. E. P. D.

I. C. N. E. T.

O. P. E. R. A.

R. O. T. A. S.

Bet pee scheem wahrdeem ja-eewehero, ka tam, kas tohs finn, tee jaſlehpj preefsch zitteem un neweena zilweka preefschāz tohs nedrihkf istazhiht; zittadi wahrdotajam tas ſpehks iſiuhd. Kad lassitajs fchohs wahrdus neweenam lai nerahda.

G. B.

Breefsch baddazeetejeem Finlante

jeb Pinuſemmes pee Latv. Aviſhu apgahdataja atſahitī: 19) No Stendes un Spahres dr. zaur Tiling mahz. 62 rubli; — lihs̄ fchim pawifam 216 rubli 5 kap. un weens ſelita gredens. Weens Postendes dr. lohzeiklis zaur Tiling mahz atſuhitī: 1 rubli preefsch to wihrū atraitnehm un bahriem, kas pehrn' Rīgā, Schmidta fabriki nelaimigi tikkufchi.

W isjaunakabs finnas.

Kurſemmes gubernijas waldiba wiſſeem darra finnamu, ka zaur Widjemmes, Iggauſemmes un Kurſemmes generalgubernatora pawehli no 13. Januara 1868 tannis Baltiflas gubernijas pee ſchī gadda rekrufschu nemfchanas no rekrufchds eefchanas atfwabinajami wiſſi lee laudis, kas ſtahw lahd̄s pagasta-teeſas animatōs.

No Peterburgas, 16. Jan. Keisara weetneels Pohlds, feld-marſchalls Berg ir ſchē atnahzis, un Mohilewas gubernators Be-klemiſhem no paſcha Keisara tizzis ſagaidihts.

No Tehrpates, 18. Jan. Schoricht pulſten 50s Tehrpates auglaſ ſkohlas preefchneeks, Samfon fon Himmelſterna zaur laizigu nahwi, no ſchīhs̄ paſaules aifgahjis.

No Konstantinopeles, 15. (27.) Jan. Kreewu Keisara fuhtajas, generalis Ignatjew 4 neddefu laikā ſchē teek gaidihts atnahloht.

No Londones, 15. (27.) Jan. No dauds fallahm atnahkuſhas finnas par breefmigu ſemmedrihzechana. — Seemei-Afrīla leels baddus laudis mohga. — Teem faktoreem Galanteefchein eelsh Magdalas. Abiſſinijs, fklajotees it brangi. Galanteefhei dohdahs arween' us preefchū, ſaldati turrahſs pee it labbas neſſebidas. Generals Napieris, fa rāhdahs, laikam dohdahs us Antalo.

— 17. (29.) Jan. Aviſes „Morning Post“ fakka, Italijs taggad eſſoht tāhdā buhſchana, ka Napoleonam alkl dohmas waroht zeltees, zittus waldineekus fa-aizinaht us konferenzi, lai par Italiju apſpreech.

No Parises, 16. (28.) Jan. Aviſes „France“ rafſia, ka laukhu mitte daſhadas valodas dīrdamas Italijs ſabba, runna, ka tautas-weetneekus nozelschoht un ka Wiktors Ēmanuels to wal-dibis pats ſawās rohlaſ ſanemſchoht.

— 17. (29.) Jan. Tas nabagu-lilkums ſenata fehdeſchana ar 170 balſhm peerenits.

No Rohmas, 16. (28.) Jan. Rohmas aviſes fakka, ka wiſſu ſemmu Kattoi pehz ta dſennotees, ka pahwestam nebuhtu jaſapemmojahs, bet ka ir us preefchū paturretu ſawu waldbiu, par ko pahwests ſirdi tizzis kustiňahts un wiſſeem laudihm dohd ſawu fehētibiu.

No Afrīkas. Tunis pilſehtā laudihm leels bads, 220 baddū nomirruſchi zilweki us celahm atraſti. —n.

A t b i l d a s.

I. Bl-g. To „diſhves un naħwes peeminku,“ ko Juhs man pehrn' atſuhitī. Latv. Aviſes ne-eelikſhu, jo no wiſſahm puſſehm dſiru, ka tas mahzitajis tit pahleku flavejams neeſſoht bijis, zil wiſch Juhsu rakſtō teek flavehīs. Juhs ſpreeschat pehz ſamas miheſtibas an draudſibas, zitti pawiſham zittadi ſpreech. Lai Deewa Kungs ſinn un teefā, kas arri ap-ſlehytas leetas gaifmā weddihs! Juhs to rakſtu pee manni ſakru brihd' warreit dabbuht. Luhdsami ſuhteet man zittus kahdus rakſtū.

I. Alk-e. Juhs grahmatu eſmu aifſuhitīs us ſelgawu pee wezza Janiſhewſki tehwa; jo nedis Neiken mahzitajis pee man-nis Latv. Av. preefsch Jums irr apſtelleis, nedis Moltrecht mahz, man naudu eemakſajis. Juhs drihs no Janiſhewſki funga dabbu-ſeet finnas par to ſeetu.

I. Galleneck no B. Tizzigeem laudihm nau waijadſig, ka paſiſtahs pehz waiga, ja tik paſiſtahs pehz ta Garra. Lai tad arri mehs ſchinni grehku paſaulē un ſweſhneecibā draugi paleekam eelsh ta fm. Garra lihs̄ gallam. Ta Deewa Jehra lahusi namma weentreis eepaſhimees arri pehz waiga. Juhs miheſtibas, mans brahl' eelsh ta Kunga, man ſwehtu preeklu darra, jo ta manni jo waitahk ſiprina tannī tizzibā, ka wirs ſemmes pateesi atrohnuahs pehz trefcha tizzibas lohzeekla wahrdeem: „ta beedri ba to ſwehtu,“ jeb ſwehtu laukhu ſabeedroſchanahs. Lai mehs abbi pehz tahs meefas gan ne-efam no weenas tautas, pehz ta Garra tak effam no weenas paſchā ſautas, pr. no Deewa ſautas. Bet lai mehs tik ar wahrdeem ween ſwehti nerunnajam, bet lai dſennamees: „teem wahrdeem darbōs atſpihdeht. — Juhs ſawu dſeeſmian drihs atraddifeet „Bājn, un ſkohl. finnas“ no-druckatu. Tas Kungs lai Juhs paſarga tannī ſchaurā zellā!

Dawid Wulff no Jaun-Platones. Sirfnigu paldeewis par to mihligu apſweizinaſchanas-dſeeſmu, ko Juhs man atſuhitī ſchī zaur zeen. Kupfer mahzitaju. Rabbi wahrdi arween' atrohnu ſabbi weetu. Juhs dſeeſmu glabbafchū par peeminku.

Latv. aviſhu apgahdatajs: Gotthard Bierhuff.

S l u b d i n a s c h a n a s .

Nahwes - finna.

Tanni 5. Januari pulksten 3ds no rihta Dubbelas eessh ta funga aismigga ta grunneze, arainne.

Anna Straufs,

Wentespilli dsummis, 87 gaddus wezz, fawos 40 laulbas-gaddos vredibwoju, 13 behrnu, 4 wehl dñbwi, redsejuse 24 behru-behrnus, 14 tagad dñbwi, behru-behrnem behenus redsejuse 11, no scheem 7 tagad dñbwi. No fawo 26, dñmvisas gadda eefahloot ta aismigga mahts zireis pree neddelneezehn gabjuje wezmahles un pawissam fanchmuze 800 behrnu. Tanni 14. Januari Schafas mahzitaja mñanu no Dubbeli batnjas aishvadija us vredamu dussu! — 2. Tim. 4, 7.

No dñntas Missasmuischias pagasta teesfas tas zitkärtigs Missasmuischias Lapfa-Luhtscha fainneeks, Peter Dahr sing un winna parradu deweji teek aizinati, fa winni, pree sandeshanas fawas reftes tanni 12. Merzi 1868 pree schihs pagasta teesfas lai peeteizahs un fawu parradu dehle lai runna fas geld un slabjahs, jo wehlaht winnus wairus uellaujhs. 2

Missasmuischå, 14. Dezemberi 1867.
(Nr. 100.) Pag. preefschflehd.: Kruum.
(S. W.) Leefas frihw.: Herrwic.

Tanni 3. Januari f. g. irr nosagts Kruffas fainneelam Krist Schkeham — pree Schilling frohga — gaishi farkans ehjels, 75 rubt. wehrt, 3 libd. 4 gaddus wezz, no viddischka anguma, ar halsnahm pakat fahjahn, dseltenahm masahm krehpehm un masu bleffi peeré, bruhnas kannanás, ar freeinem rihelem, ar lohku aijuhgts. Kas par scho sagto ehrelsi skaidru sunu dohs Kruffas muishas-malidchanai, dabbuhs **10 rublu** pateizibas maksu.

Auermündes muischå, pree Dohbesles, ta lohpu-nohma, jeb mohereschana irr dabbujama. Klahtakas finnas par to warr dabbuht Selgawa, Schwollmannanannam. 2

Dobles mahzitaja muishas-semme — 90 phraweetas leela — ar lohpeem un fehlahm no Jugeem fhi 1868. gadda us renti teek isdotta. — Klahtakas finnas dabbuhs pree muishas-waldishanas, 17 werstes no Rihgas, 2 werstes Stohpina dsesesszella stanzijs us Daugawas krasta. 3

Engelischu magasihne,

A. Th. Thieß,

Rihga, kaku un wallescelas fuhrt isdohd wiilehtakt fawu atlikumu no dehla un schehrs-sahgeem.

Labs ehrgelneeks, kani arri Lestera un skohlmeistera ommatas ja-uisnemi, no Jugeem 1868 warr weetu dabbuht Egypte, Illustres aprink, mi ar fawahm attestehm lai peeteizahs pree mahzitaja turpat. 2

Kalugas gubernija, Schisdras aprink, Osorok muisdu, fas needert tai grahsa leelmahtei Orlow-Davidow, — warr semmes-gabbalus dabbuht no daschada leeluma par 50 kapeikeem par puhraveetu, pree kam iabs peeklahjigahs plawas un gannibas bei makfas tohp dohtas. Waijadstgahs dñhwojamas un wirtschaftes ehlas jau irr gattawas. Klahtakas lohti penehmitas finnas warr dabbuht zur wahrdeem jeb rafsteem pree muishas waldineeka Burghard funga Osorok pahe Schisdru, pa Kreewiski „Rospodinu“ управлюющему Бурхарду въ Осорокъ чрезъ городъ Жизару, jeb arri te Kuriemine pree arrendatera funga Walter, Kohfmuischå pree Saldus.

Allus mihtotajeem.

Kad laidis nelabbas eeraschas suhd un tanni weeta tikkuni un labbas eeraschas waerajahs, tad fatram fantschu mihtotajam par to irr preeks. Ta schinni laikä arri par to japeezajahs, fa laidis arween' waerahf no brandwihna dsershanas at-fahpjahs un tanni weeta fabk allu dsert; jo brandwihns irr kaitigs, bei labs allus irr wesseligs un meesai dertigs. Tapehz tad arri par to japeezajahs, fa tahdi at-rohdahs, fas bruhchus ustaifa un laudihm labbu, wesseligu allu fagahda. Par tahdu labbu bruhf ar preeku usteizams Ruhjen-Leesasmuischias bruhfts, to pehn' bruhweris J. Dette eetaisjis, fas ilgus gaddus Tehryatas misvezzala un usteiktä bruhf par bruhweri bijis; — jo tas allus, lo tur taisa, irr lohti finektigs un turflaht arri spehzigis un wesseligs. Fa nu allus mihtotaj qahdahs, fa scho teizamu allu tahlu isweddih, ta zaar to peepalib-dschs, fa schis bruhfis labbi warehs pastahweht un zeltees, bet turflaht arri fawu pasthu labbumi waerohs. — Ruhjen-Leelas muischas bruhf pahe dohd: salvator-allu, muzzu par 14 rubt, hairit " " " 9 " puddel " " " 6 " stohp " " " 4 " "

Labbibas un prezzi tirkus Rihga, tanni 20. Januari un Peepajä tanni 5. Januari 1868 gadda.

M a k f a j a p a r :		Rihga.		Peepajä.		M a k f a j a p a r :		Rihga.		Peepajä.		
R.	R.	R.	R.	R.	R.	R.	R.	R.	R.	R.	R.	
1/3	Eschetw. (1 puhru)	rudsu	375	libd.		1/3	Eschetw. (1 puhru)	kartuffeli			1	20
1/3	"	kwefchu	500	—		1/2	puddu (20 mahz.)	dsses			1	10
1/3	"	meeschu	275	—		1/2	"	(20)			1	25
1/3	"	ausu	150	—		1/2	"	(20)			5	—
1/3	"	sunu	450	—		1/2	"	(20)			2	80
1/3	"	rupju	rudsu	miltu		1/2	"	(20)			1	10
1/3	"	bihdeletu	450	—		1	muzzu	linnu			1	50
1/2	"	"	kwefchu	milt.		1	"	fehku			8	—
1/3	"	meeschu	putraimu			10	puddu	farlanas	fahls		13	50
10	puddu	(1 birkawu)	seena	500	rub.	10	"	balta	rupjas	fahls	75	7
1/2	"	(20 mahz.)	sweesta	475	—	10	"	"	fmalkas	fahls	8	55
											25	5